

LAP

elős szerkesztő:
CSEY ADÁM.

ma.

alapította oiy
rízhesse.
p, mely egyetlen
alkozó kezében.

annak minden
eskedés belöle

modern Magyar-
nemzeti közvéle-
ngő küzdelmek-

szinonálának

Dávid, Keszler
de, dr. Guthy
dor, Stojanovits

Kivétel nélkül
gy hogy minden

ni, s körülötte
kivül tárcákat
Heurik, Homo
n, Beöthy Zsolt,

jeles közgazda-
Sandor vezeti
ó képet, hétről-
leményein kívül
latkörével. Az
et. Ezen felül
mert tekintélyű

mány is bőven
ogja találni az
legen országok
aiból, számtalan
ények kulisszái
mindenkor friss

l. Gondoskodva
k közzé. Legelső
n nagy feltűnést
zabb sza tirikus

kezdvé je-
napokon is.

ára:

óra 1 frt 20 kr.

ba (Budapestt,
minden postahi-

LAP

körut 65.

Előfizetési díj:

Egész évre 4 frt. Félévre
2 frt. Negyedévre 1 frt.
Egy szám ára 10 kr.

Hirdetmények:

3 hasábos petitsor egyszer
9 kr. többszöri hirdetésnél
7 kr. Bélyegdíj 30 kr.

Nyilt-tér petit sora 12 kr.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap

szellemi és anyagi részét
illető közlemények a szer-
kesztőséghez küldendők.

Bérmentetlen leveleket csak
ismert kezektől fogadunk el.

Kéziratokat nem küldünk
vissza.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“, a „Zala-eggerszegi ügyvédi kamara“, a megyei községi- és körjegyzők, a „kanizsai és novai járási községi és körjegyzők egyleté“nek hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap.

Egészség és esztétika.

Egynek is vehetjük ezt a két fogalmat. Az ép érzék, a jó izlés egyik erős alakja az egészségnek s maga az egészség a legigazibb esztétika.

Nem akarok azonban elméleti okoskodásokkal foglalkozni. Annyira gyakorlati ez a cikk, hogy tárgyat az utca porából és szeméjéből veszem.

A szemetes utcákról s némi hasonlatos dolgokról akarok egy pár észrevételt tenni, ebben a hírlapban, mely első sorban a nagy közönség érdekét van hivatva képviselni.

— Az embereknek, tehát a város lakosainak, szükségük van vezető férfiakra, vagyis egy hatóságra, mely őket a törvényes rendben megtartsa, kormányozza; a hatóságnak pedig szüksége van emberekre, ha egyébert nem, legalább azért, hogy legyen, akiket kormányozzon.

Zala-Eggerszeg előjárósága rövid néhány év alatt hatalmas lendülettel fogott hozzá, hogy a város közművelődésileg és szépművelődésileg emelkedjék a jobb sorsú városok közé! Csak néhány év előtt bozóttal tarkált süppedékes hely ékeltelenkedett ott, hol ma a pormentes, s nemsokára árnyas üdülő sétátér, a Baross-liget díszleveg. Szép része van a városnak abban, hogy kebelében állami főgynasium emelkedett. Nem kerülte ki a szépművelődési bizottság figyelmét az a kiszögellő ház sem, mely az egyenes Körmentői utcát rontotta. Áldozat árán is eltakarították ezt onnan. Több kilométeren át aszfalt járdák futnak végig a városban...

A több közül csak egy párt említettem föl, melyek a haladás szellemét s a jó izlést bizonyítják. Rendén is van ez így. Zala-Eggerszeg egy nagy megyének a központi székes-városa. A lakosság is megérdemel bizonyos fokú figyelmet, sőt egy kis kényelmet is, — mert nem hiszem, hogy az országban ember annyi pótdát fizessen, mint a zala-eggerszegi lakos. Jól esik hát nekünk, ha megterhelhetésünk mellett látjuk városunk fejlődését, látjuk az égnek emelkedő díszes palotákat... stb. . .

De emez irányú fejlődések mellett mindig vannak még olyan területek, melyek vagy még észrevéve

A „Zalamegye“ tárcája.

Jény a sötétben.

Halványan is szép, leányos arcát oda fektette parányi kis kezeibe s azután könyes szemével nézte hosszasan az előtte ülő fiatal embert, a ki éppen arról beszélt neki, hogy csupa boldogság az egész élet, mely szakadatlan láncolata a hazugságoknak.

Nekem is kijutott belőle a részem, asszonyom. Pedig higgye el, valaha, valamikor én is tudtam szeretni s tudnék talán ma is, ha...

A leányos arcú szép asszony folkapta a fejét s egyik kezével tagadólag intett.

— Maga — rossz ember!

— Igaza van asszonyom, csakugyan rossz vagyok. Ugy veszem az életet, a mint van, s igyekezem leszakítani minden órának a virágát.

— Hanem a töviseket ott hagyja a száron, s engedni, hogy a ki utána nyul, érezze annak fájdalmait.

— Nekem is lelkemig hatoltak a tövisek, ma is szenvedek még!

— Szenved? . . .

— Jöjjön, tegye ide kezét a szívemre s hallgassa meg annak lázas, kinos dobogását. Egy rég eltemetett világ romjait hordom én magammal s az a mosoly, az a jókedv, mely néha arcomon verődik vissza, mind csak hazugság, gyáva tettetés, virág a siron, melynek ha van is színe, hiányzik illata.

— Tehát az is hazugság?

— Minden, asszonyom, de a szenvedésem, az igaz.

— Hanem a szavai, a beszéde, az elhangzott igéreteik, a sóhajta rebegett eskü, az ugy-e bár, mind csak mese, üres és hű szemfényvesztés, a mivel áltatja a lelkét s az örületbe kerget másokat?

sinesenek, vagy elhanyagolva vannak, vagy csak megoldásra várnak már tervbe vett javításai. — Pedig ezek az emberek életébe vágó dolgok, s csak látszanak kicsinyes dolgoknak.

Minden rendszer nélkül felemlíték egynehányat, kontrasztjával együtt.

A derék Kossuth utcán, meg a Körmentői utcán milyen szép pántlika módjára futnak végig azok az aszfalt járdák! Ékesítik azok a városot úgy, min a leányt ékesíti a sok szép piros pántlika. De milyen visszatetszést kelt az emberben, ha a kisasszony pántlikákat aggat vállára, ki is festi magát, s — nem mosdik meg. Sem nem izléses, sem nem egészséges. Olyan a Körmentői és Kossuth utcának portengere, mint a kisasszony mosdatlan arca. Olyan rút és olyan egészségtelen.

Az a jó járda megkíméli a csizmákat a sártól. De a csizmánál drágább portéka a tudó s az a teméntelen sok por nem kíméli a tudónket.

Ellenállhatatlanul indítja ez a körülmény a város hatóságát, hogy ez életet támadó ellenség ellen igyekezzék védekezni az emberekre. Azt a szokásos magyar ellentmondást, hogy — amint nagyapáinknak jó volt, ugy nekünk is jó — lerontja az a modern járda, mely nagyapáink izlését már kikorrigálta.

Hogy mi módon kell védekezni az emberelő por ellen, az orvosszer megjelölése nem szoros hivatása a hírlapnak. Vagy olyan anyagot kell oda hinteni, ami nem porzik, vagy öntöztetni kell.

De minthogy magának a fényes járdának is olyan piszkos képe van legtöbbször, itt már megjelölhetjük az egyetlen hathatós orvosszert. Oda egy öt krajcáros seprű kell csupán. — A főtér első pontján, legkiemelkedőbb és legelőkelőbb helyén, hol egyébiránt a levegő mozgás is legegészségesebb, a nagytemplom mellett, a város házával szemben, a fényes nagy költségű palotának, a Bányai vendéglőnek a tövében, a széles aszfalt járdán bokáig érő szemétkövek gázolnak az emberek legtöbbször. Van ott dinnye-haj, dalauzi, gesztenyehaj, makaroni, eltépett ingdarab és bagólé. Olyan ez egyszóval, mint egy kisrendű olaszvárosnak a halpiaca, vagy Konstantinápolynak

A fiatal ember óvatosan a szöke asszony kezét után nyul s megcsókolja a rózsás körmeiket.

— És az is igaz, hogy szeretlek, egyedül téged a lemondás tébolyító fájdalommal, reménytelenül, örökös kintzó gyötrelennel. A megtestesült átok és kárhozat reám nézve ez a szerelem, hanem azért nem tudlak kitépni a szívemből; megyek és futok utánad a rajongók fanatizmusával s imádkozom hozzád. Velem vagy ébren, elfoglaltságom közepette; rohad álmodom éjjel, magányos éjszakákon: a te szöke szép, hullámos haju fejedet látom csendes örömben s nem akarom hinni, hogy minden csak fantom, játéka a lázas képzeletnek. Szeretlek és nem veszem észre az irt, mely mi közöttünk tárog, mely örökre elválaszt egymástól!

Elhallgatott és leborulva, össze csókolta a síró asszony reszkető kezét.

És a szobában is valami mély, bántó csend honolt. A selymes függönyök felfogták a tavaszi napnak az ablakon áttörő sugarait, melyeknek megtört fénye vöröses színt kölcsönzött a butoroknak. A kalitba zárt madár sem énekelt, álmos fejcsékkjét oda rejtette szárnya alá s a rostélyzat egyik sarkában csendesen szendereggett.

A fiatal asszony zokogott.

Csillogó könyecskéi végig gördültek bánatos arcán; azonban azokon keresztül is lehetett látni azt a mély, szenvedélyes tüzet, mely szemében égett.

Mikor pedig megszólalt, észrevehető volt hangján a bús rezgés, a fájdalom, mely lelkéből fakadt.

— Azután mondja, miért jön hozzám, ha még a remény is kihalt szívéből? Gyönyörködik szenvedésemben, örömet okoz magának, ha sirni, kétségbeesni lát?

— A szeretet, a szívem hoz ide! . . . Mindent elvesztettem, a mi más embernek kedves, de azt a hitet, hogy valaha még az enyém leszel, egészen és osztatlanul, megőriztem rendületlenül, ezt még nem tudta kioltni a keblemből senki és soha!

egyik galateai utcája, honnan minden esztendőben egyszer seprile a szemetet a — záposreső.

Ha már itt vagyunk a főtér járdáin, önkénytelenül eszünkbe jut az a másik keleti szokás, a fórumon való contió, azzal a különbséggel, hogy míg Gyurgyevóban s Teheránban állandóan a piacon álldogálnak vagy keresztbe tett lábbal üldögélnak az emberek, itt nálunk csak vasárnap lépik el a járdákat. Nem veszedelmes, csak izléstelen s egy kis akadály a közlekedő emberekre nézve.

Azt meg sem említem, hogy itt a legszelebb járdán, e legelőkelőbb helyen sétál esténként legnagyobb előkelő publikum s kivált vasárnap esténként itt van legnagyobb találkaja a cseléségnek is, mert itt van a legmystikusabb sötétség. Némely ember ide több viláosságot kér.

De míg innen odább mennénk, tekintünk fel arra a két épületre, mely farkasszemet néz egymással. A Bányai vendéglővel szemben van a városháza. Az az új palota a város díszítésére épült. Ezt az érdekes régi házat kegyeletből sem lehet lerontani. De milyen kontraszt ez a két alkotmány! Amott a hivalkodás, itt a szerénység maga. Abban fényes csilláros nagy termek ásitoznak üresen, ebben megfüstösödött a fal a mécsesektől s szűkre szabott cellákban két három ember eszi egymásnak a levegőjét, mintha börtönben volnának. Amott kifáradnak az élvezetben, itt a munkától verejtékeznak. Ott fénylő csarnokok vannak a henyelés és dévajkodás számára, míg itt a dolgozó emberek, a város vezérifiai naphosszat görnyedve az íróasztal mellett nyomorult viskónak szíjják romlott levegőjét, míg a leomló fal oda nem lapítja őket.

Ez sem nem igazságos, sem nem egészséges dolog, még csak nem is izléses.

Csakhogy ilyen dolognak a helyreütése több pénzbe kerül ám, mint a mennyi szöba. Méltán vetetik ellen.

Vannak azonban olyan kicsinynek látszó dolgok, melyeknek megjavítása kevesebb pénzbe, mint a mennyi szöba kerül; holott elhanyagolásuk kolerát, pestist támaszthat.

— S ha én azt mondanám, hogy a hitében is csalódsz?

— Volna erőd, bátorságod, érzékeltenséged hozzá?

— Te mondtad, hogy lépünk rá a lemondás útjára, feledjük el egymást.

— És én mondtam azt is, hogy szeretlek, hogy imádkozom hozzád!

A leányosan szép asszony elkezdett mosolyogni s valami derűs, meleg pirosság omlott el halvány vonásain. A kezeivel, a tekintetével pedig oda kényszerítette picike lábához az ifjút, a kihez csintalankodva szölt:

— Nos halljuk azt az imát!

A térdeplő ember fejét egész alázatosan a szép asszony ölébe hajtotta s kezeit annak dereka körül összekulcsolván, elfogult hangon rebegett:

— Szeretlek és hiszek az örök üdvösségben! . . .

Az »amen«-t azután együtt mondták el csökbán, forró ölelésben, míg az áldást az álmából fölriadt, kiterjesztett szárnyú kis madár adta rájuk dallban, édes csicseregésben.

Bibó Lajos.

A magyar szabadságharc képes bibliája.

Most vasárnap jelent meg Jókai, Brody és Rákosi 1848-ának második füzeté, mely méltó folytatása az elsőnek. A mű immár elhagyja az előkészítő események és alakok tárgyalását s a forradalom történetének forró levegőjében él. Wesselényi két arcképe után Kossuth követte választásának képe következik, azután az európai forradalmak sora, a mint Párisból kiindulva, felénk hampölyög. Látjuk a felbőszült nép rohamát a Palais Royalra, a boulevard taborozást, a nép dühöngését a trónteremben, a mint tépdesik, cibálják a trón kárpitját s a falak szönyegeit. Azután Lamartine és Hugó Viktor medaillon képe öltik szemünkbe; mindkettő a híres Augers reliefe után készült. Látjuk a franciák megújult alkotmányának, a köz-

Ha pl. nyáron a Siptecában, azon a kutyaszorítón végig megy az ember, ha ugyan végig mehet a láb alatt alkalmatlanok lerakományoktól, befogott orral kell végig menni a sáncban bűzhődő anyag-halmaz miatt. Fejlődik ki ilyen mocsárgáz a Csácsi utca sáncában is. Nem hiszem, hogy ezt az észrevételemet is kárhozná az egészségügyi bizottság s a szaporodásra nézve üdvösnek mondaná. S amaz árkok tisztántartására sem szükséges több eszköz egy seprűnél. Németországban kün a határon sincs egy szál szemét az árokban. A mindegyre tövig nyírt füves hely olyan, mint a billard asztal. Sok minden történet eltanulunk a szomszédtól, kivált, hogy hány ránc legyen a ruhákon; lehetne tanulni egy kis szorgalmat s egy kis tisztaságot is.

A város déli szélén, a Wlassics utca végén van egy igen nagy forgalmi térség. Legtöbb ember jár azon a helyen. A gazdag szőlőhegyekre ott jár ki s be minden ember. S ha végig tapossuk az életet s milliószor is megfordulunk ott, még állandó örök nyugalomra is odatérünk, mert ott van a halottak szomorú birodalma. Minden egyes halottat elkísérünk százan meg százan. S a kettős temető kapujában nem elég szívünknek a szomorúság, tudónknak és orrunknak is ki kell vennie a részét a gyászból. A kapu előtt van a városnak a szemétdombja, melyen félig elrothadt, félig már a levegőbe szállt állatdarabok mozognak, mintha élének, pedig csak idegen paraziták osztozkodnak ott a koncon. Itt is bekötött orral kell járni. Ha még valaki egészségesnek mondaná, de izlésesnek nem mondhatja.

A vágóhid a város északnyugati részén van, a városon felül, honnan a Zalavize lefelé folyik, s ahonnan tudvalegyleg legtöbbször fú a szél. A levegő járatát tekintve, erre alkalmasabb hely a délkeleti rész, honnan fújhatja a szél az illatot a pusztá határba. De igen kedvező alkalom, a hol mint itt is, folyó viz van. A viznek a városon alól levő folyása mellé szokás tenni ezt a különben szükséges hidat és széklet.

Az egészségügyi bizottság s az orvosok nem nevezik el talán kontárkodásnak azt az észrevételt sem, hogy városunkban az ivóvízre használt kútak veszedelmesen vannak rendezve. Ha az arasztos gárgya körül gyerekek játszanak s belléptyanak, lehet, hogy ez még nem egészségtelen dolog, — de ha a közös kutba mindenki a saját edényét meríti, veszedelmes betegségeknek a csiráját adhatja tovább szomszédjainak.

Ezt a néhány észrevételt nem az irás viszketege-ségéből jegyeztem le; még kevésbé a hatóság iránti tisztelet és bizalom hiányából, csupán azok vélemények erősítéséül, kik hasonló módon gondolkodnak s kik ezen a téren is javulást és haladást óhajtanak. S nem is ózsi cikk akar ez lenni, mert nemsokára fagy és hó borít el szemetet és port; de arra céloz, hogy ha megint kienged a föld, kevesebb ártalmas gázt terjesszen orrunk alá, ha valamicskével így is lehetne apasztani a halandóságot, melyben úgy vélem, hogy részünk van. S hátha épen az egészségügyi gondatlanságok miatt.

Mert különös is egy kissé, hogy itt Zala-Egerszegen milyen sok a gyermek, s milyen kevés az ember.

by.

társaság kikiáltásának fényes ünnepét, meg a magyarok küldöttségét, a mint a párisi újkormány tagjait üdvözlik.

Azután látjuk, a mint a forradalom világrendítő körútjára indul, átszáll az Apennineken, s Garibaldi lobogóját lengeti lehelletével. Majd Bécsbe repül s népszónokok ajkán, fegyverek dörejében hirdeti a „Szabadság, Egyenlőség, Testvériség” diadalát. Látjuk a pozsonyi országgyűlési ifjúság bevonulását a szabadságért küzdő Bécs ódonfalai közé, s a magyar országgyűlés küldöttségének tagjait a nemzetek tesztelésének ünnepén. Kossuthnak híres bécsi szereplésében nincs egyetlen mozzanat, melyről képet ne látnánk itten. És pedig egykorú, hű képet művészi kivitelben. Itt van, a mint a hajó megindul velük, a mint a hajóhidra lépnek, a mint összeülekeznek a bécsiekkel, a mint bevonulnak Bécsbe, a mint a Burgba mennek, a mint a Mehlmarkton megállva, Kossuth beszédet mond a néptengernek, karjaira kap egy gyermeket s így szól: „Ime, a szabad, Austria jövőjé polgára! Mi kiküzdjük, ők majd élvezik és fentartják a szabadságot. Nézzétek e gyermeket, ha felnőtt férfivá, akkor már a szabadság régen az egész emberiség közkinese lesz.”

Felbuzog a vérünk, ha ezekre a fényes jelenetekre gondolunk, Kossuth akkor meghódította Bécsét!

Régen volt.
„Régi dal, régi dal, régi dicsőségről,“ népboldogító hősről, népdívóztó érzésekről, nemzetteremtő szavakról.
A füzetet megint egy oldal pompás gúnykép zárja, valamennyi a megbűkött Metternichből úz csúfot — A harmadik füzet március 15-ikével fog foglalkozni. Alig várjuk, hogy olvashassuk, hogy láthassuk.

Az 1848, melyben 1200 kép lesz, mindösszesen 30. egyenként 30 kros füzetekben jelenik meg. Tehát az egész munka ára semmi körülmények között nem lesz több 9. frtnál. Erre kötelezte magát a kiadó: a „Révai Testvérek Irod. Int. R. T. Az egyes füzetek kaphatók a helybeli könyvkereskedésekben.

A kereskedők és iparosok érdekében.

A kereskedelemügyi miniszter a kereskedők és iparosok érdekében egy kiváló fontosságú rendeletet adott ki, amelynek szigorú pontossággal való érvényesítése határozó védelmül szolgál a külföldi ipar irreális konkurrencija ellen.

A rendelet gátot akar ugyanis vetni azoknak a lelketlen s a közönség megtévesztésére irányuló üzelmeknek, amelyek tapasztalható idegen kereskedők megbízottai részéről a vándor raktárakkal, valamint a kereskedelmi utazók részéről a minta raktárakból történő eladásainknál. E kettős üzemet szorítja a rendelet szigorú határok közé úgy, hogy az illetékes hatóság eber ellenőrzése mellett úgy maguk a kereskedők és iparosok, valamint a nagy közönség e fosztogató sáska hadtól a jövőben megmenekül.

A miniszter nagy fontosságú rendelete: „Több kereskedelmi és iparkamara azzal a panasszal járult elő, hogy egyes, különösen idegen kereskedők megbízottai a magukkal hozott vándor-raktárakból, kereskedelmi utazók pedig minta raktárakból törvénytörő iparüzési jogosultság nélkül eladásokat eszközölnek, s ezzel, valamint gyors eladásra való ingerlést tartalmazó hirdetéseikkel az állandóan letelepedett és a közterheket viselő kereskedőnek egyenlőtlen versenyt és kárt okoztak.

E visszas állapotok orvoslása céljából hivatali elődöm egy konkrét panaszról kifolyólag 1891. évi március 16-án 11.735. szám alatt kiadott rendeletében Budapest székes főváros területére nézve már megfelelő módon intézkedett. A kamarai jelentésekben tapasztalván azonban azt, hogy ily visszaélések miatt nemcsak a székes-fővárosban, hanem az ország egész területén fordulnak elő hasonló panaszok, melyek fentebb vázolt s a szolid üzleti verseny rovására elkövetett visszaélésekön kívül még a melletti s bizonyított szolgálatnak, hogy az ipartörvénynek e visszaélések megállítására alkalmas rendelkezései az iparhatóság részéről kellő erővel végre nem hajthatók: ennél fogva egyfelől a felmerült panaszok orvoslása céljából, másfelől pedig a törvény kellő végrehajtása érdekében szükségesnek látom, hogy hivatali elődöm fentebb idézett rendelete nyomán és az ipartörvény határozmányainak megfelelőleg a következőket rendeljem:

Az 1894. évi XVII. t.-cikk 4. §-a szerint mindenki, legyen az kül- vagy belföldi, a ki Magyarország területén ipart — ide értve kereskedést is — szándékozik üzni, e szándékát az illetékes iparhatóságnál bejelenteni és az iparigazolványt kieszaközölni tartozik, egészen eltekintve attól, vajjon az ipart, illetve kereskedést hosszabb vagy rövidebb időn át kívánja-e gyakorolni. Ennél fogva mindenki, a ki az ország területén boltban, lakásban, vagy szállodában vándor-raktárt állít fel, abból eladást nem eszközölhet addig, míg iparigazolványt nem kapott, illetve a míg az annak kiadására a bejelentéstől számított törvényeszerűleg előírt 8 nap le nem telt. Ilyen bejelentés esetén a kiadott iparigazolványról az illető pénzügyi hatóság azonnal értesítendő, mely hatóság a pénzügyminiszter urnak 1890. évi dec. hó 7-én 126.472. sz. alatt kiadott rendelete értelmében az adónak azonnali behajtása iránt eljárni köteles.

Az ily vándor-raktárak felállítását különben az iparhatóság köteles mindenkor szemmel tartani, s amennyiben a fentebb említett bejelentés elmulasztott, az illeték ellen az iparhatóság az ipartörvény 156. §. a) pontja alapján azonnal és a legnagyobb gyorsasággal eljárni, a büntetést kiszabni s ha a kijátszás gyanúja fogrna fenn, a büntetési összeget előzetesen is biztosítani tartozik.

Amennyiben az ilyen akár belföldi, akár külföldi kereskedő által felállított vándor raktár tulajdonosa vagy üzletvezetője arra a vevő közönséget falragaszok, hirdetések, vagy ahoz intézett nyílt és hirdetésszerű körlevelek által figyelmeztetné, e tényben az 1884. évi XVII. t.-cikk 51. §-ában körülírt gyors eladásra ingerlő módon való elárúsítás ismérve rejlik s erre az iparhatóság külön engedélyre szükséges. — Ha az engedély a falragaszok, hirdetések vagy körlevelek kibocsátása, illetve az eladás megkezdése előtt ki nem eszközöltetett, a vándor-raktár nemcsak azonnal bezárandó, hanem a vétkesek ellen az ipartörvény 158. §. a) pontja alkalmazandó.

Végre, a mi a kereskedelmi utazókat illeti, ezek csakis megrendeléseket gyűjthetnek; a mintákat azonban semmi szín alatt el nem adhatják, mert ellenkező esetben velük szemben az ipartörvény 156. §. a) pontja, vagy ha az eladás házról-házra járva történt, a házalási szabályokban megállapított büntetések alkalmazandók; a kereskedelmi utazók tehát sem lakásukban, sem szállodákban minta-raktárokat fel nem állíthatnak s ipar igazolvány nélkül oda vevőket meg nem hívhatnak.

Felhívom a címet, hogy jelen rendeletem tartalmát a hatósága területén levő elsőfokú iparhatóságokkal közölje s egyuttal utasítsa az elsőfokú iparhatóságokat, hogy a panaszolt visszaélések terén előforduló minden jelenséget eber figyelemmel kísérjenek, s ha a visszaélést tapasztalják, vagy az ipartestületek, kereskedelmi és iparkamarák, kereskedők, vagy magánasok följelentéseiből, valamint falragaszok és hirdetiényekből ily visszaélésekről értesülnek, a jelen rendeletben körvonaltott törvényes rendelkezéseket a legnagyobb gyorsasággal és szigorral hajtásák végre, hogy hasonló panaszok jövőre elő ne forduljanak, s illetve, hogy a letelepedett és rendszeren adózó kereskedők ilyféle jogosulatlan s talán nem is szolid üzleti versenytől a törvényben biztosított jogok sérelme nélkül megóvhatók legyenek.

Felhívom ezek után a címet arra is, hogy jelen rendeletem pontos végrehajtását a maga részéről is kísérelje eber figyelemmel s a mennyiben az elsőfokú iparhatóságok részéről mulasztást tapasztalna, a hanyag iparhatósági közeg felelősségre vonása és a mulasztás pótlása iránt saját hatáskörében azonnal intézkedjék.

Védekezés a pocokok és egerek ellen.

(Folyt. és vége.)

Ezek az eddig ismertett egérintési eljárásokon kívül alkalmazásba kerülnek az egerek ellen a mérgek. Lássuk ezeket.

g) Foszfór. Ezt keményítő péppel, vagy pilulák alakjában használják. Egy kilogram közönséges keményítőből pépet főzünk, a miből 6—7 liter pépet kapunk. Ha e pép 35° C-ra lehült, akkor az egészbe egy deciméter, hosszú foszfórdat keverünk be és pedig nem egyszerre, hanem mogyorónyi nagyságu darabkák alakjában. *Keverés közben különösen vigyázni kell a gyullékony foszfóra, mert ez a mérgegyázatlanság esetén veszedelmes égési sebeket idézhet elő.* Ez oknál fogva jobb is, ha azt orvos vagy gyógyszerész végzi vagy legalább keverését megmutatja.

Készíthető a pép következő módon is: 100 (egy száz) rész (pl. kgr.) közönséges és legolcsóbb rozslisztre veszünk körülbelül 150 (egyszáz ötven) rész (pl. liter) vizet, azt péppé kavargatjuk össze s abba azután 1 (egy) rész (pl. kgr.) foszfort keverünk be. Ez utóbbi eljárás azért jobb, mert nem jár semmiféle főzéssel. A pépnek használatakor olyan sűrűnek kell lennie, mint a jó sűrű tejfölnek; ha sűrűbb volna, akkor hozzá lehet adni egy kis vizet.

A foszfornak, alkalmaztassék az bármely alakban, legjobb hatása van akkor, ha az igen friss állapotban, tehát elkészítése után azonnal alkalmaztatik. Egy-két hétig állott mérges pépnek semmi hatása sincs.

A mérges pép elkészülése előtt vágatni kell szűzszalmát, kákát vagy a hol az nincs, cirókszakalt 2—2 deciméter hosszú darabokra, olyan mennyiségben, hogy minden kezelendő egérylykra két-két szalmadarab jusson. Ajánlatos egy nappal a kezelés előtt az egér lepte területen valamennyi egérylykat betömni, hogy így másnapcsak legyen nyitva, a melyben tényleg van egér. Az ilyen eljárás olcsóbb, nyitva, a melyben tényleg van egér. Az ilyen eljárás olcsóbb, mert kevesebb mérge kell s kisebb a munka, a mennyi ben a zárva talált lyukat nem kell mérgeggel kezelni.

Az így másnapra nyitva talált minden egyes egérylykba be kell dugni két-két darab szalmát, a melyet a munkás előbb a magával egy kis edényben vitt foszforos pépbe mártott. A mérge elhelyezése után a lyukat újból be kell tömni, hogy így a mérgehez házi állat vagy mezei vad hozzá ne férhessen. Ennek az eljárásnak az a célja, hogy ha az egér lyukából ki akar jönni, okvetlenül hozzá kell érnie a mérgehez, akár lábával, akár bundájával. Ha kijött, akkor tisztogató macskatermeszethez híven azonnal hozzá fog a hozzá tapadt mérge letisztogatásához s így ezen a réven azután a mérge szájába kerül, mitől elpusztul.

Az eljárás minden esetre jónak látszik, deagyorlatban némi akadály van. Először is kérdés, hogy vajjon az egér csakugyan a mérgeggel ellátott lyukon jön-e ki, s nem egy más lyukon; mert a pocok lakásánál egy lyukhoz több bejáró is vezet.

Második hibája ennek az eljárásnak az, hogy attól csak az öreg egerek pusztulnak el. S ha ezekkel együtt tönkre mennek az egészen fejletlen fiatalok is, mégis marad a nagyobb fiatalokból annyi, hogy ez által az egész irtási kísérlet majdnem hiábavalóvá válik.

Ez az eljárás tehát csak késő ősszel vagy tavasszal alkalmazandó, mikor nem kell félni, hogy a föld befagy s a mikor fészeklakó fiatal sincs. Alkalmazás esetén teljes siker elérése végett tanácsos ezt az eljárást két heti időköz után megismételni. Nagy területen nem igen alkalmazható, legfeljebb olyan helyeken, hol a szántás lehetetlen (réten, lucernásban, herésben és töltéseken). Nem alkalmazható ott sem, a hol a sertés legel.

A foszfór másik alkalmazása pilulák alakjában történik, melyek 1 rész foszforból és 15 rész olcsó lisztből készülnek. A liszthez kis vizet kell adni, megkeverni s aztán óvatosan hozzá kavarni a foszfort. Az így kevert tészta legyen annyira kemény, hogy abból borsó nagyságu pilulákat könnyen lehessen készíteni. Szükséges, hogy a készítést szintén gyógyszerész mutassa meg. Ebben az esetben, hogy a pilulának hatása legyen, a pocoknak nyalakodni kell belőle, de minthogy a foszfór kellemetlen szagú és ízű, és azt az egér is észreveszi, azért e miatt a főnnebbi két anyaghoz két rész barna szörpöt is kell keverni. És miután a foszfór hatását a szabadlevegőn csakhamar veszti, azért annál jobb, minél frisebbek a pilulák; régen készült pilulát jobb nem is használni. Ezeket a pilulákat kis kanállal az egérylykba kell adni s a lyukat betömni. Ezenfelül vigyázni kell, hogy a munkás a pilulákból valamit el ne szórjon, a mihez a vad vagy házi állat is hozzá férne.

Ezen eljárás — a foszfór alkalmazása — jelentősége nem olyan nagy, mint az előbbie. Ha a foszfornak van is némi jó oldala a többi mérgeggel szemben, hogy t. i. kellemetlen szaga miatt kevésbé veszélyes, mert az ember hamar észreveheti, mindazonáltal az alkalmazó soha se feledje egy percig sem, hogy milyen mérgeggel dolgozik, járjon el a legnagyobb óvatossággal és figyelmeztesse különösen a munkásokat a mérge veszedelmes voltára.

h) A sztrichnin. Ezt különösen Szászországban a drezdai országos egészségügyi kollegium javasolta folytán alkalmazták. Ott egy kgramm buzára 2—3 gramm salétromsavas sztrichnint használnak és az így előkészített buzát egérintési célra gyógyszerész vagy droguista árusíthatja; tiszta sztrichnint nekik sem szabad kiadniok.

Ez a mérge egérintési szempontjából felette áll a foszfornak annyiban, hogy az azzal impregnált buzának kellemetlen szaga nem levén, a pocok szivesebben eszik belőle, mint a foszforosból. Az emberre nézve azonban az ellenkezője áll, mert a sztrichnines buza színre nézve semmiben sem különbözik a tiszta buzától, s azzal könnyen összececerélhető. Azért szükséges, hogy a mérges buza valamely olcsó, de kirívó színű anilinnel (kékekkel, vagy pirossal) festessék meg.

A sztrichnines buzát szintén nem szabad szanaszét elszórni, hanem kis kanállal 5—6 szemet az egérylykba adni, s a lyukat utána betömni. Régen impregnált és száraz sztrichnines buzát használni nem szabad, mert

akkorára a méreg lehullott róla; legjobb a frissen impregnált anyag, mikor még egy kissé nedves, de már nem vizes.

i) *Az arsen.* Ez úgy került alkalmazásba, mint a sztrichnin. tehat impregnált buza alakjában; ma már inkább pilulákat készítenek belőle, úgy mint azt a foszfornál láttuk és pedig egy rész arsenra tizenkét rész liszt és két rész barna szörp kell. Ezt is csak gyógyszerész készítheti. A pilulák elhelyezése is teljesen úgy történik, mint az előbbi esetben.

j) *A barium karbonát.* Négy kilogramm lisztre egy kilogramm praecipitált szén-savas barium (barium karbonát) veendő és kevés víz hozzáadásával kemény kőszárává gyurandó, hogy abból borsó nagyságú pilulát lehessen készíteni. Minthogy ezektől a piluláktól elpusztulhat a nyúl is, azért ez is az egérlyukba adandó és a lyuk azután betaposandó.

A bariumnak más alakja a chlorbarium (*barium chlorid*), melyet finomra kell törni és egyenlő mennyiségű zabdarával keverve használni. Ezen keverékből egy-egy egérlyukba egy kávékanálnyit kell adni.

k) *A tengeri hagyma (Scilla maritima)* szintén szerepel az egérrítő anyagok között, a mennyiben azt keleten állítólag szintén egérrítői célokra használják. A hagymát föl kell aprítani és ugyanannyi mennyiségű vagdalt hussal össze keverni, s hogy az azután pilulákba legyen alakítható, egy kis mennyiségű liszttel kell behinteni. Az így előállított anyagot a Rovartani Allomás 1895-ben próbálta ki, de eredmény nélkül. Különben ha beválnék is, az a hozzá való hus miatt igen drága, s nagyban nem igen alkalmazható.

Ezeket kívül van még sok anyag és szer, a melyet itt-ott ajánlanak, de ezek semmiféle jelentőséggel nem bírnak s így teljesen mellőzzük azokat.

Eljárás kötelező és együttes egérrítés esetén. A gazda egérrítésre minden évben számíthat; ha e baj nem érte, az a jelenlegi körülményeink között csak véletlen szerencse. Es minthogy e véletlen szerencse sohasem szabad támaszkodni, szükséges, hogy az egeret, pocokot minden gazda mindenütt és minden esztendőben a leg gondosabban irtsa.

S így az egérrítéskor helyes és legkevesebb költséggel járó megoldása csak egyedül a gazdaközönségtől függ.

Ha a gazda szántáskor nem felelkezik meg arról, hogy egy év pár év alatt kétszázra is szaporodhatik és ha szigorúan meghagyja szántó emberének, hogy az eke alól felkerülő minden eget irtson, s ha ott, hol a felzárkás nem lehetséges (utak mentén levő füves helyeken, gyepek partokon, pajták és szérűk körül, kazlak és boglyak alján, vasuti töltéseken és vízszabályozási gátakon) 14 napig időköz mulva kétszer foszforos pépet alkalmaz, akkor egérrítéstől nem kell félnie.

Hol azonban a gazdák mégis megfelelkeznek e teendőről, ott nagy egérrítés esetén csak közös és kötelező védekezés vezethet célhoz, de itt is szükséges, hogy annak okvetlen szükségességéről minden egyes tag meg legyen győződve.

Ezen kötelező védekezés esetén az eljárás a következő lehet:

Szükséges, hogy a védekezés egységes legyen, valamint, hogy ennek vezetése egy kézben összpontosuljon. Szükséges, hogy abban a vidék összes érdekeltje részt vegyen és pedig kötelező védekezés kimondása esetén pl. vármegyei szabályrendelet alapján esetleg büntetés terhe alatt is. Ez a kötelező védekezés kiterjedhet egy vagy több községre, egy vagy több járásra is. A védekezés egyszerre, előre megállapított és a helyi körülményeknek legjobban megfelelő terv szerint történjen. Az eljárás helyességét pedig hatóságai közegekkel kell ellenőrizni s ha valaki a védekezést hanyagságból elmulasztja, akkor a mulasztó költségén hajtassa azt végre az esetleg megállapított bírság kiszabása mellett a védekezést vezető maga.

Irtás módján alkalmaztassék először az egereknek szántáskor való agyonveretése; eke alá nem kerülő helyeken a foszforos pép; vagy a hohenheimi egérfogó; míg ellenben olyan helyeken, hol kis területen sok egér van, ott a foszforos pép és egérfogó árok.

Közös tulajdont képező területen, továbbá vasuti töltéseken, vízszabályozó gátakon az irtás közöltségen történjen.

Altalában az irtásmódok megállapításánál szolgáljon zsinórmértékül az, hogy a követendő mód egyszerű s a maga helyén zaklatás vagy károsodás nélkül alkalmazható legyen.

Az irtás legsikeresebb ideje a késő ősz vagy a korai tavasz, foszformérges pépet csakis ilyenkor tanácsos alkalmazni, ellenben az agyonverést minden szántáskor az év bármely szakában.

Foszforos pép alkalmazása esetén a foszfor beszerzéséről a védekezés vezetője gondoskodik és ő legyen érte felelős is. Ezenkívül figyelmeztetni kell minden egyes védekezőt arra a veszélyre, a mely hanyagságból vagy esetleg gondtalanságból származhatik. S ez utóbbi oknál fogva a teljes biztonság okáért szükséges, hogy az ilyen méreg alkalmazása helyén jelen legyen valamely hatósági közeg.

Végül közös védekezés esetén szükséges, hogy tekintettel a helyi viszonyokra, megállapíttassanak azok az egérvető hasznos állatok is, a melyeknek kímélése ott kívánatos vagy éppen szükséges.

Helyi, megyei és vegyes hírek.

Iskola felavatás. A nagy-kanizsai polgári leányiskola új épületének felavatási ünnepsége f. hó 21-én volt, amelyre a székvárosból megjelentek dr. Jankovich László gróf főispán, Csértán Károly alispán, dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, vármegyei tanfelügyelő. Az ünnepség reggel 8 1/2 órakor a szentferenczrendiek templomában tartott hálaadó isteni tisztelettel kezdődött, amelyen a vendégek kívül résztvett a városi hatóság, az iskolaszék, valamint az elemi és polgári iskola leány növendékei. Az isteni-tisztelet befejezte után az ünneplő közönség a polgári fiu-

iskola rajztermében gyűlt egybe, ahol kezdetét vette a tulajdonképeni felavatási ünnep. A polgári leányiskola növendékei a Himnuszot énekeltek el, mely után Vécsey Zsigmond polgármester szép beszédben méltatta a város közönségének áldozatkészségét, amelylyel a városnak díszet képező iskolát felállította; előadta röviden az iskolának történetét; esztelente a magasztos hivatást, amely benne a tantestületre vár; végül átadta az új épületet a város nevében Eperjessy Sándor iskolaszéki elnöknek. Az éljenzéssel fogadott beszéd után dr. Jankovich László gróf főispán intézett hazafias szelleműt áthatott és lelkes éljenzéssel fogadott beszédet a közönséghez, végül a leány-növendékekhez fordult s buzdította őket, hogy Isten után legszentebb legyen előttük a haza. Az éljenzés lecsillapultával dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, vármegyei tanfelügyelő, a nála megszokott szónoki hévvel elmondott, költői szármalású beszédben fejtegette az új iskola nagy feladatát, a leánynevelésnek a határszéli városban nemzetiségi szempontból kiváló fontosságát. A nagy hatást keltett és zajos éljenzéssel fogadott beszéd után Eperjessy Sándor, a községi iskolaszéknek érdemekben gazdag elnöke, átvette az oktatás céljaira az iskolaszék nevében a városi hatóságtól az új épületet azzal a kijelentéssel, hogy az iskolaszéknek vele együtt fő törekvése lesz az intézetet teladatián színvonalán tartani, amelyhez a felettes hatóságok támogatását kérte ki. Az utolsó szónok dr. Bartha Gyula igazgató volt, aki meghatva mondott köszönetet maga, kartársai s a növendékek nevében mindazoknak, akik az új iskola épületet a megvalósulás stadiumába juttatták, azt az épületet, mely az erény és tudomány eszméinek szolgálatában kell hogy álljon A megható ünnepséget a növendékek Szózat éneke zárta be. Délben az Arany-Szarvas szálló nagytérképében száz terítékű bankett volt, amelyen számos, lelkes felköszöntőt mondtak.

Sümei virilisei az 1898-ik évre: Hornig Károly báró, dr. megyés püspök, Tarányi Ferenc, Szakmáry József, Mild Mihály, Eitner Sándor, Dervarics István, Takács Zsigmond, Epstein Vilmos, Bárdi György dr. Barkóci Károly Fischer Ignác dr., Mojzer József, Eitner Zsigmond, Talabér Károly, Lukonich Gábor dr., Steiner Simon, Kaufmann Ede örökösai, özv. Ferencyné, özv. Raile Józsefné és a sümei takarékpénztár részvénytársaság. A legmagasabb adóösszeg 3987 frt 81 kr., a legkisebb 129 frt 22 kr.

Adakozások. A zala-egerszegi népkönyha céljaira Stern Farkas ur 10 ftot, Fábriács Gyula ur (Orbánysfa) 5 ftot, Németh Béla titkár úr (Szombathely) 3 ftot, Woche Sarolta urnő (Bak) 2 ftot voltak szívesek adakozni, mely nemes adományukért hálás köszönetet mond az elnök.

Eljegyzés. Nográdi Jenő dr. sümei reáliskolai tanár folyó hó 24-én eljegyezte Jenvay Valeria kisasszonyt, Jenvay Géza dr. sümei ügyvédnek kedves leányát.

Társasestély. A zala-egerszegi kaszinó választmányja a tagok között a társasélet élénkítése és az összetartás fokozása végett a téli évad alatt társas vacsorák rendezését határozta el. Az első ily férfi társas vacsora a kaszinó helyiségében f. hó 20-án volt, amelyre a tagok közül mintegy hatvanan gyűltek egybe. A kitünően sikerült társas vacsorán kezdettől fogva végig a legvidámabb hangulat s feszelen jó kedv uralkodott.

Hálózás. Keszthelyi polgárváros társadalmának egyik kiváló tagja Mészáros Mihály, nyugalmazott honvédszázados, 48-as honvéd fejezte be pályafutását folyó hó 21-én, életének 68-ik évében. A meghaldogult tagja volt a községi iskolaszéknek, s mint ilyen kiváló tevékenységet fejtett ki az iskolák látogatásában, s minden ilyen látogatása alkalmával cukorkákat osztogatott ki a jól felelő gyermekeknek. A szegény és szükolkódók segélyezése mindennapi dolog volt nála. A szegény iskolás gyermekeknek tankönyvekkel való ellátására a múlt évben alapítványt tett. Halála általános részvételt keltett. Temetése 23-án igen nagy részvét mellett ment végbe. Béke poraira!

Gyűlés helyi érdekű vasuti ügyben. Az Alsó-Lendvától Letenyen keresztül Nagy-Kanizsáig tervezett helyi érdekű vasut ügyben Letenyen látogatott gyűlést tartottak, amelyen elhatározták, hogy a megyéhez segély megszavazása tárgyában kérvényt intézzenek s egy bizottságot választottak, amely a vasutügyet a nagy-kanizsai érdekkel szemben megvédelmezi; elhatározták továbbá, hogy Szepetken, Tóth-Szent-Mártonban, Bacsahelyen, Letenyén és Dobri községben rendes állomások lesznek, míg Petri-Vente és Aligvár rakodó állomásokul jeleltetnek ki; a községi jegyzők és bírók pedig felkértek, hogy saját községeikben törzsrészenyének jegyzéséről gondoskodjanak s eljárásuk eredményéről a folyó év végén tegyenek jelentést.

Faiskoi jutalomdíj. A Magyar Földhitelintézet a gyümölcsészet és fatenyésztés terén szerzett érdemek elismeréséül évenként 2.500 forint jutalomdíjat tűzött ki a faiskolák kezelésében kitünő lelkesek és tanítók számára. Az 1896. évi jutalomdíjak kiosztása fölött legközelebb határozott a földmívelésügyi miniszter által egybehivott bírálóbizottság. Vármegyénk területéről Tóth Lajos zala-mihályi és Békefi Elek zala-koppányi államilag segélyezett községi iskolai tanítók 100-100 ft jutalomdíjban részesültek.

A nagy-kanizsai községi iskolaszék. f. hó 24-én Eperjessy Sándornak, mint a közigazgatási bizottság részéről kiküldött elnöknek, elnöklete alatt tartott ülésen az elhalalozás folytán megüresedett elemi népiskolai igazgató állásra nagy szótöbbséggel Récey György rendes tanítót választotta meg. Ugyanezen az ülésen a kis-kanizsai segédtanító állásra Nyakas Viktoriát hívták meg; Récey György osztályába Poredus Antalt helyezték át, ennek helyére pedig Magot Józsa eddigi helyettesítő tanítónót választották meg segédtanítónőnek.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Gross Samu okleveles polgári iskolai tanítót az alsó-lendvai állami polgári fiú iskolához segéd tanítónak nevezte ki.

Anyakönyvezető kinevezése A m. kir. belügyminiszter a zala-szent-iványi anyakönyvi kerületbe Ujváry Józsefet anyakönyvezetővé, a turniscai anyakönyvi ke-

rületbe Rozgonyi Antalt anyakönyvezető helyettesé nevezte ki.

Áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Úrhegyi János alsó-lendvai állami polgári iskolai rendes tanítót a nagy-beckereki állami polgári és felsőkereskedelmi iskolához, a m. kir. igazságügyminiszter Bíró Lajos zala-egerszegi kir. törvényszéki aljegyzőt a veszprémi kir. járásbíróshoz helyezte át.

A nagy-kanizsai korcsolyázó egyesület Grünhut Henrich választmányi tag elnöklete alatt folyó hó 20-án tartott évi rendes közgyűlésén tudomásul vették az évi számadást, megállapították a jövő évi költségvetést s megválasztották a tisztikart és választmányt következő eredménnyel: Unger Ullmann Elek elnök, gelsei Gutmann Vilmosné társelnök, Franz Lajos igazgató, dr. Ollopp Mór titkár, Rosenfeld József pénztárnok. Választmányi tagok: Franz Lajosné, Györfly Jánosné, Grünhut Henrichné, Prager Béláné, Rosenberg Richardné, dr. Rothschild Samuné, Weiser Józsefné, Unger Ullmann Elekné, dr. Engel Sándorné, Rátz Aranka, Weisz Tivadarné, dr. Neumann Edéné, Belus Lajos, ifj. Deutsch Lajos, Clement Lipót, Krizsán Miklós, Gutmann Vilmos, Grünhut Henrich, Komlóssy Kálmán, dr. Huszár Sándor, dr. Darányi Árpád, dr. Holczer Henrich, Zerkowitz Lajos, Vécsey Zsigmond. Számvizsgálók: Blau Béla, Goldhammer Károly, Weismayer Lipót.

Iskolai alapítvány. Iványi Andor, az alsó-lendvai állami polgári fiú-iskola tanára, az alsó-lendvai polgári iskolánál eltöltött működésének huszonöt éves jubileuma alkalmából az alsó-lendvai állami polgári iskola részére száz forintos alapítványt tett oly célból, hogy az alapítvány kamatait nevezett tanintézet egy szegénysorsú és szorgalmas tanulójának juttatására fordítsák.

Iskolaszéki gyűlés. A sümei iskolaszék Eitner Sándor elnöklete alatt tartott ülésén első sorban több reáliskolai és felsőleányiskolai szegény tanuló tandíját engedték, majd tudomásul vették, hogy a közigazgatási bizottság Grósz Mari felső leányiskolai tanítónót állásában véglegesítette. Könyei József tanítónak a faiskoláról való lemondását elfogadták, s helyébe Köcsis Károly tanítót választották meg, kinek betérjesztett munkatervét és költségvetését az ülés elfogadta s kivétel végett a képviselőtestülethez áttenni határozta. Több rendbeli előterjesztés után az iskolaszék Mészáros János segédtanítónak meghívását jóváhagyta. Bánfi Alajos igazgatótanító javaslatára megkeresi a képviselő testületet, hogy a segédtanító állás fizetését 200 frtra emelje föl.

A letenyei szövetkezeti önszervező egyesület újabb öt évi cyclusra megalakult s a tisztviselői kart és választmányt következőleg választotta meg: Filipics János elnök, Merkly Antal alelnök; választmányi tagok: Zakál Gyula, Österreicher József, Leitner József, dr. Hajós Sándor, Plakk Ferenc; választmányi póttagok: Strasser Jakab, Keszler Géza. A felügyelő bizottság rendes tagjai Derics Jenő, dr. Kertész Arnold, Leitner Lipót; póttagok Schmidt János és Vajda Adolf. Könyvelőnek Glósz Gézát, pénztárnoknak Vesel Manót választották meg, akik az egyesületnek eddig is tisztviselői voltak.

Tanító-gyűlés. A sümei városi róm. kath. tanítókör f. hó 24-én tartotta őszi rendes közgyűlését. Bánfi Alajos világi és Mild Mihály egyházi elnökök elnöklése mellett. A gyűlés Németh Béla oxonak gyakorlati tanításával kezdődött, ki az énektanításból tartott sikerült előadást. Azután Bánfi Alajos szánt be a Veszprémben tartott egyházmegyei közgyűlésről. Mintán a gyűlés elő adóknak jegyzőkönyvi köszönetet szavazott, a kaszinó nagytérképébe vonult, ahol Vertán Jenő szőlőszeti és borászati felügyelő másfél órai tanulságos felolvasást tartott a szőlőművelés köréből. A felolvasást a kör tagjain kívül a szőlőbirtokok köréből nagyszámu érdekelték hallgatta végig. A nagyérdemű felolvasást Bánfi Alajos a gyűlés nevében meleg köszönetet mondott a felolvasónak.

Felolvasás. A keszthelyi kath. legényegylet kiválóan sikerült s felolvasással és szavalattal egybekötött táncmulatságot rendezett e hó 20-án a Nemzeti szálloda termében. Az estélyen igen szép számu intelligens közönség vett részt. A műsor első pontját Bokányi József egyleti tag szavalata képezte, aki Garay János „Obsitos” című költeményét kiváló ügyességgel adta elő; — ezután Pálffy Péter egyleti tag szép bariton hangjában gyönyörködött a közönség s az általa énekelt népdalokat többször megújra. Az estély fénypontját Gaál József főgymnásiumi rajztanár felolvasása képezte, aki az iparról olvasott fel az iparosoknak. A felolvasás után Udvarly József egyleti tag Petőfi „Szeptember végén” költeményének elszavalásával, — végül pedig Pálffy Péter a „Bányamester” és egy „Couple” élénkkelésével artattak tapsokat. A műsor ezzel befejeztetvén, kezdetét vette a tánc, mely csak a hajnali órákban ért véget.

Alapszabály megerősítés. A m. kir. belügyminiszter a pacsai iparos-kör alapszabályait a bemutatási záradékkal ellátta.

Új legényegylet. Sümegeen katolikus legényegylet alakult. Alakuló gyűlést f. hó 14-én tartotta, melyen Vida János káplán fejtegette az egyesület célját, majd megalakították a tisztikart és választmányt s Hornig Károly báró megyés püspökhöz, az egyesület védőjéhez, üdvözölő sürgönyt küldöttek.

Kinevezés. A zala-egerszegi m. kir. pénzügyigazgatóság Gerevci Nándor pénzügyeri felügyelőt díjas irodai kezelési gyakornokká nevezte ki.

Jótekonycelű művelői szineloadás. A sümei iparos ifjúság egyesülete saját pénztára javára 1897. évi december hó 4-én a kaszinó termében zártkörű táncmulatsággal egybekötött műkedvelő előadást rendez, mely alkalommal színe kerül: „A cigány” eredeti színmű 3 felvonásban. Irta Szigligeti. Rendezi Török József egyleti jegyző. Karnagy Köcsis Károly tanár. Sugó Brich Viktor helyárak: Oldalszék s I. H. sor 1. frt., III. IV. sor 80 kr., a többi sor 60 kr., földszinti állóhely 50 kr.

Hátrahékos előfizetéseinket — tekintettel az év végének közeledtére — tisztelettel felkérjük, szíveskedjenek hátrahékaikat mielőbb lapunk adóhívatalába beküldeni

Hevgyközség. Sümegyen a baglyashegyi szőlőirtokosok a f. hó 24-én tartott gyűlésen a hegyközséget szótöbbséggel megalakították.

Építő-fürdő. A keszthelyi Balaton-fürdőnél a kedvező őszi idővel serényen folynak a munkálatok. A város képviselő testülete a balaton „Hullám” szállodát, mely a folyó évi nyáron kicsinynek és teljesen célszerűtlennek találtatott, mintegy 27 ezer forint költséggel átalakíttatja. Az átalakítási munkálatokat Berényi Béla keszthelyi vállalkozó nyerte el. Az építkezés már annyira előre haladt, hogy az ácsok a tetőt is felrakhatták s bokréta ünnepély november hó 20-án megtartott, amidőn a vállalkozó Berényi Béla az összes munkásokat megvendégelte. A jövő évi fürdő idényre tehát egy modern s mindennemű igényeknek megfelelő új szálloda is fog diszelegni a jelenleg is meglévő „Balaton” szálloda mellett a keszthelyi balaton-fürdőnél.

Országos vásár. Csáktornya Katalin napi vásár elég kedvező időjárás mellett élénk forgalommal folyt le. A ló- és marhakereskedők már a vásár előtt való napon nagy számmal keresték föl a várost s kötöttek már a vásár előtt kisebb, nagyobb üzleteket, vasárnapján pedig a földmivelők is sok, kivált fiatalabb marhát, csikót, üszőt vásároltak, így akarván értékesíteni jelentékeny takarmánykészleteiket. A kirakó vásárbán leginkább ruha és lábbeli-félében volt élénk a kereslet.

Gyilkosság. Henci József zalaszentlászlói lakos folyó hó 8-án Weiss Márton istállójában, akinél dolgozni szokott, fektűt le. Ejjeli álmából egy csapás riasztotta föl. Henci még látta, hogy egy ismeretlen alak tűnt el az istálló ajtajából. Baját elpanaszolta a község jegyzőjénél, aki aztán az esetet a szolgabírói hivatalnál bejelentette. Henci kapott sebe következtében 14-én meghalt. A sümegi járásbíró 16-án kiment Z.-Szt.-Lászlóra, a már eltemetett hullát felásatta és felboncoltatta s ekkor az orvosok konstatálták, hogy halálát a fejére mért fejszevadás okozta.

Aranyárkeletpótlék december hóra. Az aranyban fizetendő vámoknak ezüstben történő fizetésénél az aranyárkelet pótlék vagyis agió december hónapra 19 1/2 % -ban állapított meg.

Állategészségügyi kimutatás vármegyénk területén f. hó 23-án: *Lépjene:* Tüske-Szent-Péter 2 udv., összesen 1 község 2 udvar. *Rühkór:* Andrásida 3 u., Botfa 3, összesen 2 község 6 udvar. *Sértésdés:* Also-Hahót, Bak, Balaton-Hídvég-pusztá, Bessenyo, Boeska, Botfa, Felső-Mánd, Felső-Páhok, Gyenes-Diás, Hegykerület VIII., Kányavár, Kehida, Kerka-Szent-Király, Kerka-Szt-Miklós, Keszthely-Polgárváros, Kis-Csernecz, Kis-Komárom, Köveskálta, Lendva-Ujfalu, Nemes-Bük, Paesca, Páka, Petrivente, Rajk, Rigyác, Sárhida, Söjtör, Sümegh, Szent-András, Ujdvár, Veged, Zala-Egerszeg, Zala-Erdőd, Zala-Szent-Groth összesen 34 község.

La-as változtatás. Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására adni, hogy f. 1897. évi november hó 1-től fogva lakásom a körmenyi utcában 16 sz. a. Singer Tibor bádógosmester úr házában van. Kiváló tisztelt Zala Egerszeg, 1897. november 25-én. Gans Zsigmond szabómester.

Zongora hangolást és javítást elvállal Megyesy Zoltán Zala-Egerszegen. (Lakása Templomajja utcában, a Stern-féle házában.)

Nestle Henrik gyermektápliszte, melyet 30 évvel ezelőtt Beveben Nestle vegyész talált föl, ez idő óta az egész világon elterjedt és tekintettel összetételére, a legjelesebb orvosoktól az anyatejnek legkövetesebb pótlója gyanánt ajánlatott, mivel a kis gyermekek táplálására megkivántatott alkatrészeket tartalmazza s használatához vizen kívül nem kell semmi, amelyben pár perc alatt felforr. Nem alkalmas e célra a tehentej, melyet nyáron nehéz eltartani, e mellett veszedelemmel jár használata az állatok száj- és körömfájása alkalmával. E baj ki van zárva a *Nestle gyermektápliszte* használatával, amelyhez tej nem szükséges. Nestle gyermektápliszte nem csak italul, hanem kása gyanánt is használható, még pedig utóbbi alakban sikerrel számos gyermekbetegségben.

Vetőmagvak Mauthner Ödön tudósítása. Vörös löhere. Az üzlet általában e héten is igen csendesen folyt, a mennyiben sem a kínálat, sem pedig a kereslet nem volt jelentékeny. Amerika árai voltamelyest ismét hanyatlottak. Amerikának terméséről különben tiszta képet alkothatunk magunknak a külföldi jelentések nyomán, nevezetesen november 1-ig Amerika főpiacaira mintegy 98,000 zsák löhere szállított, a múlt évnek hasonló időszakában szállított 30,000 zsákkal szemben. — *Lucernára* néve a Provence-ban sok rendbeli kötések letessittetek már, mi által az árak meg is szilárdultak. Magyar eredetű mag folytatólág is hiányzik, ellenben ugy hírlik, hogy az amerikai lucernából e jelen évad alatt Magyarországra már mintegy 8000 métermázsát adott el.

Piaci gabona árak. Zala-Egerszegen f. hó 26-án tartott heti vásár alkalmával a következő piaci árak voltak métermázsánként: buza 11 frt 70 krtól 12 frt 20 krig; rozs 7 frt 80 krtól 8 frtig; árpa 7 frt 50 krtól 9 frtig; kukorica 6 frt; krumpli 1 frt 60 krtól 2 frtig.

I R O D A L O M

Nagy verseny fejlődik ki manapság a fővárosi napilapok közt: szellemi és anyagi erők érdekes versenye. A magyar olvasó közönség, melynek száma a két utolsó évtized alatt szászorta nagyobb lett, csak előnyeit élvezi a példátlan versenynek: olvas, itél és a legjobbat választja. Bátoran fölveszi a versenyt az olyan lap, mint a *Pesti Hírlap*, mely immár *huszadik éve* szolgálja a magyar közép osztályt és a magyar nép érdekeit, dadalra segítve a szabadelvűség világhódító eszméit, utját egyengetve az igazi demokráta gondolkodásnak a nemzet mind szélesebb rétegeiben. Ezt tüzte ki feladatánul husz év előtt s ehhez a programjához rendületlenül hű maradt oly nehéz időkben is, mikor az ily magatartás áldozatokba és sok kockázatba került. Epen azt becsüli a liberalizmus e bátor

előharcosában a művelt magyar olvasó közönség, mely a magyar sajtó terén páratlanul álló támogatásban részletti kedvenc lapját. A *Pesti Hírlap* oly iró gárdát egyesít maga körül, melyhez hasonlóval egy más lap sem díszelhetik. Elég legyen csak felemlíteni: *Kenedi Géza* (Quintus), ifj. *Abrányi Kornél*, *Balogh Pál*, *Bekes Gusztáv*, *Murai Károly*, *Tóth Béla*, *Kozma Andor* (Koboz), *Kóbor Tamás*, *Tömörkény István*, *Agai Adolf* (Porzó), *Gerő Ödön*, *Bede Jób*, *Vázsonyi Vilmos*, *Kálnay László*, *Krúdy Gyula* stb., stb., elsődrendű publicisták, tárca- és homoros karcolatírók neveit. Nincs továbbá ma egyetlen oly lap sem, mely annyi kedvezménybe részesítene olvasó közönségét. Minden előfizető teljesen díjtanul kapja meg karácsonyi ajándékul a *Pesti Hírlap* nagy képes naptárát, a legkitűnőbb szépirodalmi és közhasznú közleményekkel teli vaskos és díszes kiállítású kötetet, melynek az olvasó egész éven át veszi hasznát, s azonkívül minden előfizető minden hónapban ingyen kap egy-egy kis csinos kiállítású jegyzék-naplót; a *Párisi Divat* című, hetenkint megjelenő, pompás képekkel illusztrált divatlapot pedig kedvezményes áron (nedelhető 1 frt) rendelheti meg. Maga a *Pesti Hírlap* is bár ma kétségtelenül a legbővebb tartalmu lap (naponként 20-24, vasárnapokon 32-40 oldal szöveggel jelenik meg) negyedévre csak 3 frt 50 kr, egy hóra pedig 1 frt 20 kr, mely összeg a *Pesti Hírlap* kiadóhivatalába (Budapest, V., Váci-körút 78. szám) címzendő.

Az „Athenaeum” naptárai. A naptárirodalom terén jóformán csak az „Athenaeum” részvény-társaság ragaszkodik a régi hagyományhoz és évenként közrebocsajtott naptárait irodalmi színvonalon akarja fenntartani továbbra is. Ezek az Athenaeum naptárai valóban irodalmi almanach számba mennek, még a népiesebb irányúak is, a melyeket a választékosság és a jó ízlés erősen megkülönböztet a ponyvára került naptárirodalomtól, mely a legalsóbb néposztályok felfogásához alkalmazkodik, a helyett, hogy inkább emelné azt. Az „Athenaeum” naptárait az is jellemzi, hogy a különböző életállásokhoz és hivatásokhoz alkalmazkodva, az előkelőbb osztály, a hivatalnokai kar, a kereskedő, az iparos, földműves osztály számára és igényeinek megfelelőleg adja ki különböző fajtájú naptárait. Így az „Athenaeum Nagy Képes Naptára” továbbra is a magasabb értelmi osztályok és a hivatalnokai kar almanachja marad. Ennek megfelel gazdag tartalma és bekötött könyvszerű díszes kiállítása. A nagy naptár a rendes csillagászati naptári részen kívül a következő címetek tartja magán: „Közhasználati rész”, „Az év történetéből”, „A közélet nevezetesebb eseményeiből”, „A melyekben a múlt év nevezetesebb mozzanatai vannak ismertette számos képpel. Következik az „Ismeret” rész, melyben a következő cikkek foglaltatnak u. m. Magyar Mészárosok Várna Sándortól, Három magyar író Endrődi Sándortól, Szerajevó Szokolay Korneltől, Csevegés és újról és naptáról Flammarión Camilltól, A modern történetírás dr. Dolencz Józseftől. A „Szépirodalmi részben”: Az elválhatatlanok: Irta Bárony István, Éji ének (Költemény) Czöbel Minkától, A Balaton ünnepe: Irta Adorján Sándor, A fővárosban Lévy Mihálytól, Mr. Thompson teközlője: Irta Bret Harte, A német császár Magyarországon 3 képpel, A tiz szobor. A nagy naptár kiegészítő része a teljes tiszti címtár, mely 1897. szeptember 10-ig hivatalos adatok alapján van a lehető legnagyobb pontossággal összeállítva. A nagy naptár ára 1 forint. Ugyancsak a nagy naptár tartalma a tiszti címtár elhagyásával, mint az „Athenaeum családi naptára” jelent meg, ára 50 krajcár, viszont a pontos tiszti címtár „Az Athenaeum magyar közigazgatási Kalendáriumának” képezi nélkülözhetetlen kiegészítő részét. Ennek ára 70 kr, erős kötésben. Az Athenaeum többi naptárai szintén ily díszesen vannak kiállítva, de kisebb terjedelemben, épen azért bámulsálatos olcsó árt szabtak rájuk. Így a „Regelő Kalendárium”, Szerkeszti Székely huszár. Ára 40 kr. Az „Athenaeum Kossuth Naptára” ára 30 kr. „Az Athenaeum Petőfi Naptára” ára 30 kr. „Az Athenaeum Kalandos Mese Naptára” ára 20 kr. Ezek a naptárak kaphatók minden hazai könyvtáreskedésben.

A népszabadság könyvéből. Benedek Eleknek a Magyar nép multja és jelene című méltán nagy érdeklődést keltett két kötetes művéből megjelent a második füzet, melynek elején mindjárt két művészi kivitelű melléklet köti le figyelmünket. Az egyik a magyarok bejövételét ábrázolja, a másik pedig az I. Endre korabeli fejérvári négyülést idézi élénk, midőn a király az ősi szokáshoz híven a népet is gyűlésbe hívja. Külön fejezetet szentel az író Szent Lászlónak, ügyesen kapcsolván össze a róla szóló legendákat, hagyományokat a történeti tényekkel. Ebben a füzetben indul meg még egy igen érdekes fejezet: a csirájában levő megyei és községi élet rajza, egyben megismertetvén velünk a nép akkori életét, gazdálkodását, a föld mivélését, annak eszközeit. A lebilincselő elbeszélést sikerült szövegképek élénkítik. Nagy előnye Benedek könyvének, hogy a föld népének történetét irván, nem feledkezik meg a nagyobb országos eseményekről sem s így az olvasó a történelem fonálán ismerkedik meg a parasztság történetével. A népszabadság e könyvét, igazi bibliáját, melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Egy-egy füzet ára 30 kr. s elő is lehet rá fizetni a kiadó Athenaeumnál és minden könyvkereskedőnél, még pedig 5 füzetre 1 frt 50 krral.

Itt vannak az unalmas téli esték. Valóságos boldogság, ha az ember jól fűtött szobában a lámpa barátságos fénye mellett egy olyan jól szerkesztett lapot vehet a kezébe, mint a „Képes Családi Lapok”, melyben minden nemű és koru olvasó élvezetes, szórakoztató és ismeretterjesztő cikkeket talál. Gyönyörű illusztrációk mellett még olyan kedvezményt is nyújt olvasóinak, minőt egy szép irodalmi lap sem! A „Képes Családi Lapok” évenként négy külön beköthető regényt hoz mellékletül, aki pedig a 6 frt előfizetési díjat és 80 kr. csomagolási és bélyegköltséget beküldi, annak még külön négy regényt küld a kiadóhivatal. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal Budapest, V., Vadász utca 14. szám.

A kert 21. száma következő tartalommal jelent meg

Nietz F. M.: A zöldségfélék átteleltetése Németh József: A zöldség felszedése és gondozása. A hagyma telettete. Angyal Dezső: Sárga mirabella szilva. Pap Antal: Az alma és körte vadonc termeléséről. Bokor István: Egyetmást a körtéről. Bárány Gyula: A teli gyümölcs szüretelése. Marc Ferenc: Az ampolna-növények sikeres művelése szobákban. Mauthner Alfréd: Indiai vagy földieper Fragaria indica (Ampolna). Farkas Elek: A kerti pázsit vetése és őszi gondozása. M. F.: A hunyorvirág. Teleki János: Európai szőlőtöke az agyagos talajban. Gömöri: Egy jó gyeptszedő. Mezriczky Szalay Alix: Hogyan vetegettek a régiak. Hírek. Apró szakközlemények. Szerkesztői üzenetek. Színes melléklet: Fametszetek.

„Az 1848-49-iki Magyar Szabadságharc Története” című nagy illusztrált munkából most jelent meg a 91-ik füzet, melyben Gracza György a tizenhárom aradi vértanú kivégzését mondja el igen érdekesen, számos új adat felhasználásával. A füzet képei is becsesek, s több olyan, a mely eddigé sehol sem jelent meg. A képek ezek: Lázár Vilmos köszöntő-levele Prohászka Ferenc Aradváros 1849-iki levéltárosaéhoz, Darab Kiss Ernő ingéből, melyet a kivégzés alkalmával viselt, A selyemkendő, a melyvel Lázár Vilmos szemét bekötötték az agyonlövés alkalmával. A kilenc honvédtábornok kivégzése Aradon 1849. okt. 6-án, Vécsey tábornok megcsókolja a kivégzett Damjanich kezét, Gr. Vécsey Károly tábornok feszületje, a melyet a kivégzés alkalmával a kezében tartott, A kivégzés után, Lenkey János honvédtábornok sirenleke az aradi temetőben, Heayneu aláírása.

Gyp. Pipiske házassága. Félig gyermek még, de félíg már asszony, a gyermek ártatlan naivitásával és esőkolni való édes pajzanságával az öntudatlanul szerelemre lobbant, minden ízében szenvedélyes nő fenkölt érzelmvilágát egyesíti magában a kis Pipiske, Gyp le „Mariage de Chiffon” című híres művének hősnője, a ki bennüket első perctől fogva lebilincsel és elbűvöl. Amolyan kis mezei valvirág a kis Pipiske, aki folytonosan hadilábon áll a neveltség feszes és kimért szüklátőkörü anyjával és egy vidéki városka korlátolt fellegőrs társadalmával, melyből úgy kéri, mint a friss róza egy művirágcsokorból. Szerelmének története köny és mosoly között váltakozó, szenvedélyes fellobbanásból kacagó vidámságba átesapó mozzanatokban gazdag idyll, melynek derűs kifejtése azért oly jóleső, mert megszerettük ezt az enivaló aranyos kis teremest. Az olvasóközönség hálás lehet az Athenaeum kiadó társulat Olvasósótarának, amiért Franciaország legszellemesebb íróijének e vonzó művével irodalmunkat az eredetinek szépségeit híven visszaadó fordításban, melynek magyarasságáról úgy az érdeműs kiadócég ősmert ügybuzgósa, mint a fordító, Cserhalmi Irén tolla kezelskedik, gazdagította. A két kötetes mű ára 1 frt.

Foulard selymet 60 frtól 3 forint 35 krajcár méterenként — japáni, kínai, stb. a legújabb mintázzattal és színekben, u. m.: fekete, fehér és színes **Henneberg selymet 45 krtól 14 frt 65 krajcár méterenként** sima, csikós, kockázott, mintázott damaszott stb. (mintegy 240 különböző minőségben, 2000 szim és mintázattal stb.) a megrendelt árukat postabér- és vámmentesen a házhöz szállítva, valamint mintákat postafordultával küldenek: **Henneberg G.** (a. k. ár. általánosan) **selyemgyári Zürichben.** Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelező-lapokra 5 kros belyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Felelős szerkesztő és kiadóulajdonos:
UDVARDY IGNÁC.

PÁLYÁZAT.

A zalaegerszegi m. kir. állami főgymnasiummal egy, a jövő 1898. évben betöltendő

iskolaszolgái állás

szervezetik, melyre ezennel pályázat hirdettek. Ez állással évi 250 frt fizetés a szabályszerű előlépési joggal, természetben való lakás és nyugdíj jogosultság van egybekötve.

A folyamodványok, melyhez az illetők koráról, eddigi szolgálataikról, honosságukról és erkölcsi magaviseletükről tanuskodó bizonyítványok csatolandók, a székesfehérvári tankerületi kir. főigazgatóságához címezve,

1897. évi december hó 15-ig

a zalaegerszegi m. kir. állami főgymnasium igazgatóságánál nyujtandók be.

Azon kiszolgált altisztek, kik polgári alkalmazásra jogosító igazolvánnyal s a magyar állam területén honpolgári joggal bírnak, a magyar nyelvet beszélik, testileg alkalmas voltukat igazolják s 45 életévüket még el nem érték, az 1873. II. t. c. értelmében más folyamodók fölött előnnyel bírnak.

Budapest, 1897. november 16.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. ministertől.

Üzlet nyitás!

Van szerencsém a n. t. közönséget értesíteni, hogy helyben a **Körmen-diteában, (Büchler Jakab ur házában) élő-virág kereskedést**

nyitottam; ahol egy **legnemesebb fajú virágokat**, akár egyes **bimbockákban**, akár izlésesen **csokorba kötve**, valamint **elő- és művirágból készült koszorukat** a legjutányosabb árak mellett árusítom. S itt egyben **bátor vagyok** felemlíteni azt, hogy a **virágok saját, nagy gonddal és szakértelemmel felállított üvegházamban** neveltetnek.

Ezenkívül ajánlom magamat bármily szabásu **parkírozásra** is, nemkülönben **létező kertek és udvarok**-nak bármily stílusban való alkotására. Kert tervek készítésére, s amennyiben a konyha-kertészet és gyümölcs-termelés szintén szakmámba vág, tartok eladásra jófajú **zöldseget** és **gyümölcsöket** is.

Kérem tehát a n. t. közönség szives jóindulatát és pártfogását.

Zala-Egerszeg, 1897. november hó.

Kiváló tisztelettel

Hauk Ferenc

mű- és kereskedő-kertész.

Üzlet megnyitás!

Van szerencsém a nagybecsült közönségnek b. tudomására adni, hogy folyó évi november hó 1-én Zala-Egerszegen a **Vármegeház-tér és Uri-utca sarkán** levő, ezelőtt Kremsir-féle fűszer-gyarmatáru, liszt- és déli-gyümölcs üzletet átvettem és azt a mai kor igényéhez képest átalakítva

Komlós M. Miksa

bejegyzett cég alatt tovább vezetem.

Főtörekvésem leend a legjobb minőségű áruval, valamint jutányos árakkal, úgy nagyban, mint kicsinyben szolgálni, miért is kérem a tisztelt vevőközönséget engem bizalmával kitüntetve b. bevásárlásaival megtisztelni.

Egyuttal tudatom, hogy **Gottschlieg Ágoston hirneves budapesti thea-, rum és cognac nagykereskedőtől** Z.-Egerszeg és vidékére egyedélárusítási joggal bizományi raktárt kaptam és a legjobb minőségű thea-, rum- és cognacokkal nagy választékban szolgálhatok.

Kitünő tisztelettel.

KOMLÓS M. MIKSA.

8833/tk. 1897. szám.

Árverési hirdetés.

A zala-egerszegi kir. trvszék, mint telekkönyvi hatóság, közhírré teszi, hogy **Vörös Márton és Vörös Péter** végrehajthatónak **Török Vince és neje Schmid Magdolna** kis-lengyeli lakosok végrehajtást szenvedők elleni 94 frt 46 kr. tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében, a zala-egerszegi kir. trvszék területén lévő, a kusztánszegi 175. sztkjben $\frac{4}{10}$ részben **Török Vince**, $\frac{1}{10}$ részben **Schmid Magdolna**, $\frac{1}{4}$ részben **kkoru Vörös Zsigmond**, $\frac{1}{4}$ részben **kkoru Vörös Vilma** tulajdonánál felvett A. 465. hrsz. a. felvett ingatlanok végrehajtást szenvedőket illető $\frac{1}{2}$ részére 35 frtban, a kusztánszegi 292. sztkjben jelenleg **Fakó Péter** tulajdonánál felvett következő ingatlanokra: a 926. hrszám alattira 30 frtban, 943. hrszám alattira 15 frtban, 996. hrszám alattira 11 frtban, 1062. hrszám alattira 43 frtban, 1130. hrszám alattira 17 frtban, 1143. hrszám alattira 12 frtban, 1158. hrszám alattira 26 frtban, 1178. hrsz. alattira 27 frtban, 1253. hrszám alattira 39 frtban, 1347. hrszám alattira 19 frtban, 1366. hrszám alattira 16 frtban, 1390. hrsz. alattira 37 frtban, 1443. hrszám alattira 39 frtban, 1525. hrszám alattira 27 frtban, 1556. hrszám alattira 55 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1898. évi február hó 15-én d. e. 10 órakor** Kusztánszegben a tkvi hatóság irodájában megtartandó nyilvános

MARTON JÓZSEF

BUDAPEST, VII. KERÜLET KÁROLY-KÖRUT 9. SZÁM.

tisztelettel bátorodik alant jegyzett árlap-kivonatát a nagyérdemű közönség szives figyelmébe ajánlani.

COGNAC.

Jules Clairmont & Co.	*** 0.7 liter	1	—
" "	*** 1	1	20
Henry Roulier	*** 0.7	1	20
" "	*** 1	1	50
Dilmont freres & Co.	*** 0.7	1	50
Barbeau freres & Co.	*** 0.7	2	—
" "	*** 1	2	40
Mephisto 0.7 liter	"	2	50
Maurice Ribeaux & Co.	*** 0.7	3	—
" "	*** 1	3	42

PEZSGÓK.

Imperial	1 palack 0.7 liter	2	—
Carte Blanche nagy	" 0.7	2	50
" kis	" 0.35	1	25
Monopole nagy	" 0.7	3	—
" kis	" 0.35	1	50
Jules Agnier és Társa	"	3	50

RUM.

Valodi brazillai	1 1/2 liter	1	20
" "	"	—	80
Jamaikai rum II. rendű	"	1	—
" I.	"	1	20
Kiváló finom Cuba rum	"	1	80
Legfinomabb Ananas rum	"	3	—
Arac fehér rum	"	3	—

Külföldi bor, cognac, rum, arac. Árak BUDAPESTEN elvámolva értetnek.

Minden csomagolás 5 palackig 30 kr., azon felül csomagolás nem számítatik.

Az itt fel nem sorolt, szakmámba vágó cikkeket a legolcsóbban számítom.

CSEMEGE BOROK.

Malaga Sec Dulce Color	0.7 liter	1	80
" "	0.35	1	—
Madeira	0.7	2	50
" "	0.35	1	20
Port	0.7	2	50
" "	0.35	1	20
Old Sherry	0.7	2	—
" "	0.35	1	20
Tokaji asszú	0.5	2	50
" "	0.30	1	80
" "	0.5	1	50
" "	0.30	1	—

TEÁK.

Portea 1 kiló		2	40
" 1 dekagramm		—	03
Jó minőségű Congo-tea 1 kiló		4	—
" 1 dekagramm		—	05
Finom Melange császár-keverék 1 kg.		6	—
" 1 dkgrm.		—	07
Finom Suchong 1 kiló		5	—
" 1 dekagramm		—	06
Kiváló finom Mandarin 1 kiló		8	—
" 1 dekagramm		—	10
Csomag-teák $\frac{1}{16}$ $\frac{1}{8}$ $\frac{1}{4}$ kiló			
frt —.25 —.50 1.—			

Nagyobb megrendelésnél megfelelő kedvezményt nyújtok.

Minden köhögés

valamint a légeső, gége, tüdőhurutos bántalmái, továbbá nehéz lélegzés, szűkmellűség, asthma, elnyálgasodás, zihálás, fojtó köhögés, rekedtség, kezdődő tüdőgyümökör a leggyorsabban és legjobban gyógyítható az éveken keresztül a legjobbnak bizonyult, az orvosi rendelés folytán elterjedt és az orvosoktól ajánlott szerrel: a Szent-György teával, egy doboz 50 kr. és a hozzá tartozó Szent-György hurut-por egy doboz 50 kr. pontos orvosi utasítással együtt. **Siker pár nap múlva már tapasztalható.** Két csomagnál kevesebb nem küldetik.

Postán való küldésnél 20 kr. k. több a csomagolásért és a postai vényért (portó nélkül). Minden megrendelés egyenesen a **Szent-György gyógyszertár**-hoz intézendő (Bécs V.2. Wimmergasse 33.).

A pénznek postai utalvány-nyal való előleges beküldése kívánatos.

Kérjük a hirdetés kivágni és megőrizni!

KIADÓ LAKÁS.

Két külön bejáratu szoba

gargon embereknek

azonnal kiadó. Ugyanott teljes étkezés is nyerhető. Közelebbi felvilágosítással özv. **HODINÁNE** urnő szolgál, kinek lakása a Templomalja-utcában van.

Legen praktikus utazáskor — Nélkülözhetetlen kis használat után.

Orvosrendőrileg megvizsgálva.

(Bizonyítvány Bécs, 1897. jul. 3.)

Sarg's Kalodont

A legjobb és legolcsóbb

FOGTISZTÍTÓ SZER.

A száznak kiöblítése pusztán fog- vagy szájjal nem elegendő a fogak tökéletes tisztántartásához. E célból fogtisztító szernek használata válik szükségessé.

Mindenütt kapható.

T. cz.

A magy. kir. szab. osztályorszájék nyere-
reményeségei, mint a hivatalos tervezet világó-
san mutatja, osztályról-osztályra emelkednek
olykép, hogy — míg a már lejátszott I. osz-
tályban csak 3,000 nyereemény 240.000 korona
összértékben kisorsolásra kerül, — a

II. osztályban már 4,000 nyereemény 477,000 korona
összértékben

kihuzatik és az utolsó osztályban, hol a legna-
gyobb nyereeményeségek léteznek, már

30,000 nyereemény 9.550,000 korona

összértékben kerül kisorsolásra. Ebből következik,
hogy nyereeményre csak annak lehet alapos ki-
látása, a ki mind a hat osztályt egymásután
játssa és éppenséggel nem ajánlatos csak az I.
osztályban játszani, hol viszonylagosan csak kevés
nyereemény van, anélkül hogy a magasabb osz-
tályokban részt venne, a hol tulajdonképp a leg-
nagyobb és legkiválóbb nyereeményeségek léteznek.

Mint hogy mint kereskedő tisztelt verőm
érdeket megőzni kötelességemnek tartom, bátor-
kodom ezt b. tudomására hozni és maradtam
kiváló tisztelettel

LUKÁCS VILMOS
főeljárású.

A 88.874 számú sorsjeggy, melyre a má-
sodik főnyereemény 20.000 koronával esett, fő-
gyűjtőlémből eredt.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves házi szer ellentáll az idő megpróbáltatásának,
mert már 46bb mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsilla-
pító bedőrsőlésésként alkalmazatik közvényenél, csúznál, tag-
szaggatásnál és meghűtéséknél és az orvosok által bedörzsölé-
sekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-
Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt,
nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi szer, melynek egy
háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt.
üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerertárban kész-
letben van; főraktár: Török József gyógy-
szerészénél Budapesten. Bevásárlás alkalmával
igen óvatossá legyünk, mert több kisebbértékű
utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkáro-
sodni, az minden egyes üveget „Horgony” véd-
jegy és Richter özejjegyzés nélkül mint nem va-
lódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

The Continental
Bodega Company.
Valódi hamisítatlan
külföldi borok

• Portbor.
• Sherry.
• Madeira.
• Marsala.
• Malaga.
Tarragona s.a.l.
Legjobb
bevásárlási forrása

Raktár:
ZALA-EGERSZEGEN
JÁN FERENCZ
fűszer-kereskedőnél.

4427 kig. 97.

Pályázati hirdetmény.

Zala-Egerszeg, rend. tan. város ta-
nácsa közhírré teszi, hogy a városnál
1898. évi január hó 1-től kezdve 1 frt
(egy forint) napidíjjal javadalmazott

↳ **díjnoki állás** ↳

lesz betöltendő.

Felhivatnak a pályázni óhajtok, hogy
képzettségüket igazoló okmányukkal és
erkölcsi magukviselését igazoló bizonyít-
vánnyal felszerelt kérvényüket a város
tanácsánál

1897. évi december hó 10-ig

annál inkább benyujtsák, mert a később
érkezett kérvények tekintetbe vétetni nem
fognak.

Zala-Egerszeg, 1897. november 17.

BOTFY LAJOS
polgármester.

Zala-egerszegi magyar királyi pénzügyigazgatóságtól.

ad. 52241 sz.
IV. 1897.

Árlejtési hirdetmény.

A zala-egerszegi m. kir. pénzügyigazgatóság ezennel közhírré teszi, miszerint a
Kohn Salamon, mint a Weisz Jónás unokaöccse kereskedelmi cég által kezelt zala-egerszegi
dohány és szivar különlegességi áruda kezelésének biztosítása céljából a
verseny tárgyalás határnapjául **1897. évi december hó 18-ikán dé-
előtti 10 órája** tüzetik ki és alulírott kir. pénzügyigazgatóságnál tartatik meg.

Az árlejtés tárgya a dohány és szivar különlegességi áruda forgalma után igénybe
vehető eladási díj %/o-ban kifejezve.

A különlegességi áruda mult évi forgalma volt 9426 frt és fent nevezett kezelő
0.4% eladási díjat élvezett.

Az árlejtés egyéb feltételei a kerületbeli pénzügyi biztosságoknál, — szakaszoknál,
valamint a kir. adóhivataloknál, — a nagy-kanizsai sóhivatalnál és dohányáruraktárnál be-
tekinthetők.

Zala-Egerszeg, 1897. november 17.

M. Kir. Pénzügyigazgatóság.

Rendkívül érdekes nyilatkozatokat kaptunk az „Asbest”-talpbélés hasznosságáról az ország minden részéből. Bizonyára érdekelni fogja önt, ha mutatónak közlünk néhányat:

Tisztelt Doktor ur!

Az asbest betétű cipők kítü-
nőeknek bizonyultak, szilárdan és
puhán járok; megszűnt minden láb-
fájásom, úgy hogy — azt hiszem —
lábbajom semmi további orvoslást
nem igényel.

Szíves tanácsát köszöni

Dánoson, 1897. szeptember 17.

tisztelő híve:

Wekerle Sándor.

Högyes orvos-tudor urnak Budapesten.

„Dr. ur szabadalmát képező Asbest-talpbetétekkel, úgy
könnyű nyári, mint vadászcipőmet ellátván, a használat alatt
tapasztalt előnyöket: kellemes puha járás, úgy nagyobb já-
rásnál a lábunk a horzsolástól megóvása, mint kétségtelen
eredményeket, doctor urnak tudomására hozni részemről szíves
kötelességemnek tartom.

Budapest, 1897. szeptember 6-án.

Rónay János, orsz. képviselő.

Edvi Illés Károly jogtudós, a kiváló publicista, a követ-
kezőket írja:

„Az Asbest cipőtalpak nagyszerűen beválnak egész család-
domnál, a kítünő gyártmányt a legmelegebben ajánlhatom.”

Szombathelyi Antal koltai földbirtokos a többek közt a
következőket írja:

„Vadászat alkalmával használtam az Asbest talpbélést:
a járás könnyebb és kellemesebb volt, mert lábam nem csu-
szott ide-oda.”

Kossa Rezső siklósi ügyvéd:

„A ki egyszer Asbest talpbétét használt, soha többé
nem fogja azt nélkülözhetni. Meggyőződésem, hogy a ki ad
a kényelmes lábbelire, az Asbest talpbélést fog viseini.”

Végh Árpád m. kir. posta- és táviró főoszt. Zágrábban,
ezeket írja:

„Tisztelt Doktor ur!

Korszakos megbecsülhetlen találmányának teljes elismeré-
ssel kell adoznom akkor, midőn visszagondolok azon időre,
mindön lábamon bőrkeményedés, gyakori lábbizadás igen
kellemetlenül, mondhatni az idegességig zseniőztak. Azon
négy év óta azonban, hogy Asbest talpbé ésű cipőket viselek,
sem a lábtól gyakori megbűlés, sem semmi lábbajok, melyek
előbb a cipőktől eredtek, nem kínoznak, de kalocsnit sem
kell hordarom, mert új feltalálmányu Asbest talpbélésű cipő
teljesen vízhatlanok. Teljes elismeréssel és hálával vagyok
hazafias tisztelettel.”

Zágráb, 1897. augusztus 29.

Duchon József, a szigetvári takarékpénztár igazgatója, a
ki ma 81 éves agastyán, husszu leveléből közöljük ezt a
részletet:

„Cipőmet Asbesttel béleltettem: két hete, hogy e cipőben
járok. Az eredmény idáig az, hogy a talpaim nem égneek oly
nagyon; a lábikrák naponkénti daganata elmaradt.”

Érdekes a következő levél is:

Tisztelt uram!

„A megrendelt és használatba vett Asbest talpbélés
nagyon jól bevált. Lábam, mely tele van tyukszemmel, tel-
jesen nyugodt benne, mintha csak vánkások között lenne.
Kérem még számomra küldeni 1 pár ilyen talpbélést, 35 cm.
hosszút.”

Csik-Szent-Márton, 1897. szeptember 13.

Dr. Molnár László, ügyvéd.

Dr. Hufnagel János zavarai (Pozsonymegy) orvos szöszérut
a következőket írja:

„Zavar Nagyszombattól 7—8 kilométernyire fekszik. Ezt
az utat nem egyszer megtettem már gyalog, de soha mástél
cránál hamarabb, akármennyire siettem is. Mihelyt az Asbest
betétes cipőm elkészült, próbágyalogásra indultam. Vonaton
bementem Nagyszombatba és haza gyalog jöttem, egész ké-
nyelmesen öt negyedóra alatt, a nélkül, hogy csak a legkisebb
fáradtságot is éreztem volna. A lábam könnyen izzadásnak
indul; ez utban azonban nemcsak hogy a lábam nem izzadt,
hanem mintha az egész testemben jötekonny hűvösség áram-
lott volna szét, alulról fölfelé. Legközelebb megint teszék
rendelést.”

Valler József magyar-gorbói ev. ref. lelkész ezt írta:

„Felette sokat szenvedtem a tyukszemek miatt; csak
azért a nyugadalomért, a melyben az Asbest-talp viselése óta
részem van, köszönet a feltalálónak és a gyártónak.”

Strassenreiter Ignác budapesti magánzó ezt írja:

„Minden öreg urnak, ki még frissen mozogni akar, becsü-
letszóval a legmelegebben ajánlhatom üdvös találmányukat.”

Asbest-talpbélés. Csak utánvét mellett.

Felnőtteknek 35—46. számig . . . . . frt 1.20

Gyermekeknek 20—34. számig . . . . . „ .60

Kapható az első magyar Asbest-áru gyárnál
Budapest, VI. kerület, Sziv-utca 18. szám.

Kizárólagos elárusító Zala-Egerszegen: **DEUTSCH MANÓ FIAI** bőrkereskedő cég.